

SUOMEN ELOKUVASÄÄTIÖN
TOIMINTAKERTOMUS
2007

KATSAUS VUOTEEN 2007

Elokuvasäätiön vuoden 2007 keskeinen tavoite oli saada elokuvarahoituksen vahvistaminen maaliskuun vaalien jälkeen aloittavan hallituksen hallitusohjelmaan. Vuosille 2006-2010 laaditun tavoiteohjelman mukaan elokuvan rahoituksen tulisi nousta pohjoismaiselle tasolle 27 miljoonaan euroon neljässä vuodessa. Kaikille eduskuntaryhmille järjestetyt, säätiön ja alan tavoitteita esittelevät tilaisuudet, tuottivatkin tuloksen ja elokuvatuotannon rahoituksen vahvistaminen kirjattiin Vanhasen II hallituksen ohjelmaan.

Säätiön tavoitteiden mukaisesti käynnistettiin neuvottelut MTV3:n ja Nelosen liittymisestä Pohjoismaiseen elokuva- ja tv-rahastoon (NFTF) ja vuoden lopussa NFTF:n neuvottelut Nelosen kanssa päättyivät tuloksellisesti. Tämä lisää suomalaisten elokuvahankkeiden mahdollisuuksia saada pohjoismaista rahoitusta tulevina vuosina.

Elokuvatuottajien pettymys siitä, että elokuvatuotannon tukeen ei alan toiveista huolimatta esitetty tuntuvaa määrärahalisäystä heti hallituksen ensimmäisenä toimintavuonna purkautui syksyllä tuotantosulkuun, johon liittyivät kaikki keskeiset pitkän elokuvan tuottajat. Säätiön normalityöhön tämä ei vaikuttanut. Sulku kuitenkin oli lähtölaukaus julkisuudessa käydylle keskustelulle kotimaisen elokuvan laadusta ja rahoituksesta. Myös säätiö osallistui informaation jakoon alan toimintaedellytyksistä.

Säätiö oli aktiivisesti mukana Veikkauksen edunsaajien yhteisessä vaikuttamisverkostossa. Tässä verkostossa niin liikunnan, nuorisotyön kuin kulttuurialan edunsaajat yrittivät vaikuttaa poliittisiin päättäjiin ja yleiseen mielipideilmastoon, että veikkausmomentille siirretyt kulttuurilaitosten vuokramenot senaattikiinteistölle palautuisivat budjettivaroin katettavaksi. Tässä tavoitteessa myös onnistuttiin.

Vuonna 2007 elokuvatuotannon ja jakelun tukimäärärahat laskivat kolme prosenttia 13,9 miljoonaan euroon Yleisradion lopetettua vuoden 1997 sopimuksen mukaisen tukensa elokuvatuotannolle. Uuden hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti vuoden lopussa saatiin kuitenkin vahvistus 1,7 miljoonan euron tukivarojen noususta vuodelle 2008.

Euroopan Unionin komission useiden maiden kanssa 2007 käynnistämä elokuvan tukijärjestelmien notifikaatioprosessi aiheutti paljon toimenpiteitä myös Suomessa. Komission kilpailuosasto on vaatii tukiohjeiden täsmentämistä yli 50 prosentin valtiontuen saavien elokuvien osalta. Tukiohjeiden hyväksymisprosessi komissiossa ja ns. vaikean elokuvan määritelmän muotoilu on vielä kesken, mutta kulttuuriministerin kesällä tekemällä asetusmuutoksella välttyttiin elokuvien kulttuuriperusteiden yksityiskohtaiselta määrittelyltä.

Säätiö järjesti toukokuussa yhteistyössä Media Deskin kanssa tuottajille tarkoitetun Sopimusviidakko-seminaarin. Vuoden alussa SES aloitti kaksivuotisen kauden pohjoismaisia elokuvia promovoivan Scandinavian Filmsin puheenjohtajamaana. Marraskuussa Helsingin Mediakeskus Lumessa järjestettiin yhteistyössä Scandinavian Filmsin sekä Pohjoismaisen elokuva- ja tv-rahaston kanssa lastenelokuvan tilannetta pohjoismaissa monin tavoin valottanut kaksipäiväinen Kid Stuff -seminaari.

Säätiön sisäisessä toiminnassa paneuduttiin erityisesti kansainvälistymiseen ja kulttuuriviennin kehittämiseen. Säätiön kansainvälistä toimintaa pohtineen ns. Hentulan työryhmän ja säätiön oman kehittämisen tuloksena päätettiin perustaa uusi määräaikainen kansainvälistymis- ja kehityspäällikön toimi. Toimenkuvaan kuuluvat Eurimagesin ja Pohjoismaisen elokuva- ja tv-rahaston hallitusjäsenyydet, kansainvälistä potentiaalia omaavien hankkeiden tukeminen jo

kehittelyvaiheessa, yhteistyö säätiön tuotanto- ja kulttuurivientiosastojen kanssa ja toimitusjohtajan apuna toimiminen säätiön strategiatyössä.

Vuonna 2007 elokuvateatterikäynnit Suomessa laskivat kaksi prosenttia ja kokonaiskävijämäärä oli 6,6 miljoonaa katsojaa. Pudotus on samaa tasoa kuin Euroopan maiden katsojaluvun keskimääräinen 2,2 prosentin vähennys.

Kotimaisen elokuvan markkinaosuus oli lähes 20 % ja kotimaisella elokuvalla oli lähes 1,3 miljoonaa katsojaa, kun vuonna 2006 katsojia oli n. 280 000 enemmän. Tulos on edelleen kansainvälisestikin vertailtuna hyvä ja sitä voi pitää jopa erinomaisena, kun ottaa huomioon ensi-iltojemme vähäisen lukumäärän. Vuonna 2007 valtakunnallisessa levityksessä nähtiin teattereissa 12 pitkää kotimaista fiktiota eli kaksi vähemmän kuin edellisvuonna. Pitkiä dokumenttielokuvia nähtiin neljä ja muiden maiden kanssa yhteistuotantoina toteutettuja elokuvia esitettiin teatterijakelussa kolme.

Elokuvan digitaalinen jakelu eteni hieman vuoden 2007 aikana vaikkakaan lopullista läpimurtoa ei ole vielä tapahtunut sen paremmin meillä kuin muuallakaan. Digitaalisia saleja oli Suomessa vuoden loppuun mennessä kaksi, yksi Helsingissä ja toinen Hämeenlinnassa. Digitaalisten kopioiden valmistamisessa tilanne parani huomattavasti kun maahan saatiin ensimmäinen DLP –tason masterointiyksikkö. Digitaalisia esityskopioita tehtiin kuudesta kotimaisesta pitkästä fiktiosta DCI:n de facto standardin 2K/JPEG2000 pohjalta.

Elokuvasäätiön auditorion DCI –tason digitoinnista tehtiin päätös ja hanke laitettiin alulle loppuvuodesta opetusministeriön erillismäärärahan turvin. Sali on toimintakunnossa helmikuun puolivälistä 2008. Sen käyttötarkoitus on post production –palveluiden ohella toimia digitaalisen jakelun ja esitystoiminnan test bed –tyyppisenä hankkeena ja koulutustilaisuuksien pitopaikkana.

Toimintavuoden aikana i Pirkanmaan elokuvakeskus ry levitti kahta pitkää dokumenttielokuvaa elokuvateattereissa DVD + videotykki –yhdistelmällä muutamassa suuremmissa kaupungissa. Vastaavia kokeiluja on toteutettu myös mm. Joensuussa ja Kajaanissa, mutta tällöin ohjelmisto on ollut paikallisin voimin tehtyjä videoelokuvia.

Vuoden 2007 katsotuin kotimainen elokuva oli Juha Wuolijoen ohjaama ja tuottama **Joulutarina**, joka kokosi 242 800 katsojaa vuoden 2007 aikana. Elokuvan levitti Sandrew Metronome Distribution. Maan kymmenen katsotuin elokuven joukossa oli kolme kotimaista elokuvaa: Joulutarina lisäksi **V2- Jäätynyt enkeli** ja **Ganes**. Varsinaisia epäonnistumisia katsojamäärissä ei tapahtunut, esimerkiksi kaikki fiktioensi-illat ylittivät jälkitukeen oikeuttavan 45 000 katsojan rajan. Muutama elokuva jäi tuottajan ja levittäjän asettamasta yleisötavoitteesta.

KOTIMAISEN ELOKUVAN KATSOJALUVUT 2007

Elokuva	Ensi-ilta	Katsojat 2007	Kumulatiivinen
V2 – jäätynyt enkeli	12.1.2007	193 600	
Suden vuosi	2.2.2007	56 835	
Miehen työ	23.2.2007	48 656	
Yhden tähden hotelli*	2.3.2007	6 346	
Talvinen matka*	16.3.2007	660	
Saalis*	16.4.2007	415	
Colorado Avenue	7.9.2007	54 823	
Liekksa!	14.9.2007	57 530	
Ganes	28.9.2007	171 578	
Musta jää	19.10.2007	94 735	
Family Meeting*	2.11.2007	1 766	
Joulutarina	16.11.2007	242 800	
Raja 1918	30.11.2007	52 276	
Tali-Ihantala 1944	7.12.2007	120 094	
Röllin sydän	14.12.2007	65 341	
Sooloilua	28.12.2007	31 870	

* dokumenttielokuva

Vuoden 2005 ensi-illoista jatkaaneet

Kalteva torni	20.10.2006	15 724	80 237
Suden arvoitus	15.12.2006	68 350	102 268
Rock'n'roll never dies	22.12.2006	7 105	9 899

Yhteensä
1 290 507
Yhteistuotannot

Aavan meren tällä puolen	9.3.2007	8 469	Ruotsi
Uusi ihminen	16.3.2007	20 055	Ruotsi
Georg Ots –rakkaani	12.10.2007	9 294	Viro/Venäjä

TUKITOIMINTA

Opetusministeriö myönsi säätiölle vuonna 2007 kotimaisen elokuva-, televisio- ja videotuotannon tukemiseen 12 100 000 euroa (300 000 euroa enemmän kuin 2006). Kotimaisen lastenelokuvan käsikirjoitus- ja kehittämistukeen sekä tuotannon ennakkotukeen myönnettiin 350 000 euroa kuten vuonna 2006.

Elokvien ja videoiden kotimaisen ja kansainvälisen jakelun tukemiseen myönnettiin 1 436 000 euroa (50 000 euroa vähemmän kuin 2006). Opetusministeriön suostumuksella siirrettiin kesken toimintavuoden tuotannon määrärahoista jakelun tukemiseen 35 000 euroa. Lisäksi myönnettiin 60 000 euroa lastenelokuvan ei-kaupalliseen jakeluun kuten vuonna 2006. Valtakunnallisten elokuvafestivaalien tukemiseen myönnettiin 420 000 euroa (sama summa kuin vuonna 2006).

Säätiön ja Yleisradion sopimuksen lakkaaminen vuoden 2006 lopussa aiheutti tuotantotukeen kohdistettavien määrärahojen vähenemisen 425 000 eurolla vuodesta 2006 vuoteen 2007.

SES/ Tukimäärärahojen kehitys v. 2001 - 2007

<u>Elokvataiteen tukeminen</u>	2 001	2 002	2 003	2 004	2 005	2 006	2 007
Valtion avustus							
Elokuva-, tv- ja videotuotantoon	7 652 551	7 948 000	8 095 000	9 650 000	10 010 000	11 800 000	12 100 000
Lastenelokuvan tuotantoon		252 000	350 000	350 000	350 000	350 000	350 000
Jakeluun	1 042 765	1 075 000	1 100 000	1 230 000	1 270 000	1 486 000	1 436 000
Lastenelok.esitys- ja levitystoim.				70 000	60 000	60 000	60 000
Lastenelokuvan ei-kaupall.jakelu		59 000					
Valtion avustukset yhteensä	8 695 316	9 334 000	9 545 000	11 300 000	11 690 000	13 696 000	13 946 000
Lisäys/ vuosi euroa		638 684	211 000	1 755 000	390 000	2 006 000	250 000
Lisäys/ vuosi %		7 %	2 %	18 %	3 %	17 %	2 %
Valtion tv- ja radiorahaston tuki/ YLE	1 446 416	1 446 416	1 450 000	1 450 000	1 450 000	725 000	0
SES TUKIVARAT YHTEENSÄ	10 141 732	10 780 416	10 995 000	12 750 000	13 140 000	14 421 000	13 946 000
Lisäys/ vuosi euroa		638 684	214 584	1 755 000	390 000	1 281 000	-475 000
Lisäys/ vuosi %		6 %	2 %	16 %	3 %	10 %	-3 %

Säätiö toimii edelleen kiinteässä yhteistyössä sekä kotimaisten televisioyhtiöiden ja Audiovisuaalisen Viestintäkulttuurin Edistämiskeskus AVEKin että kansainvälisten tukilaitosten kanssa. Säätiö oli kuluneena vuonna jäsenenä Pohjoismaisessa elokuva- ja televisiorahastossa, ja Suomi on edelleen jäsenenä Euroopan neuvoston Eurimages-rahastossa sekä Euroopan Unionin Media-ohjelmassa.

Säätiön osuus Pohjoismaisen elokuva- ja tv-rahaston rahoittamiseen vuonna 2007 oli noin 545 000 euroa. Niin ikään Suomen Filmkontakt Nordin osuus, joka kanavoituu OPM:n linjausten mukaisesti säätiön kautta, oli 28 000 euroa.

Vuonna 2007 yksi suomalainen hanke sai Eurimagesin tuotantotukea ja kaksi hanketta Eurimagesin jakelutukea yhteissumman ollessa 202 000 euroa.

Pohjoismaisen elokuva- ja tv-rahaston kehittämis-, tuotanto-, jakelu- ja elokuvakulttuuritukia sai vuonna 2007 yhteensä 14 suomalaishanketta, yhteissumman ollessa 921 000 euroa.

TUKIPÄÄTÖKSET	2007		2006		2005	
	kpl	euroa	kpl	euroa	kpl	euroa
Käsikirjoitustuki	90	390 500	89	372 700	78	331 800
Kehittämistuki	39	1 115 785	68	1 033 351	83	1 243 500
Tuotantotuki	66	8 174 700	74	8 817 500	60	7 191 000
Markkinointi- ja levitystuki	16	812 203	22	927 400	20	820 300
Jälkituki	7	1 380 862	8	1 354 772	9	1 791 451
Tuotannon tuki yhteensä	218	11 874 050	261	12 505 723	250	11 378 051
Animaatioelok. kehittelyproj. *)	5	96 000				
Kulttuuriviennin tuki	144	350 641	130	344 864	136	338 275
Kunnostus- ja laitehankintatuki	21	435 990	21	317 579	30	313 450
Lisäkopiotuki	16	176 500	10	108 470	13	132 450
Digitaal. elokuvakopioiden tuki	6	27 800				
Toimintatuki	73	220 814	66	199 300	78	224 400
Esitystoiminnan tuki yhteensä	116	861 104	97	625 349	121	670 300
Maahantuontituki	12	127 000	14	150 500	17	165 000
Video- ja DVD-tuki	30	139 000	41	208 200	31	175 400
Levitystoiminnan tuki yhteensä	42	266 000	55	358 700	48	340 400
Digitaal. elokuvajak. hankkeet					14	127 250
Muun elokuvakulttuurin tuki YHTEENSÄ	7	420 000	6	420 000	6	400 000
	532	13 867 795	549	14 254 636	575	13 254 276

*) Animaatioelokuvien kaksivuotinen kehittelyprojekti

TUOTANTOTUKI

Tuotannon eri tukiryhmissä tukea myönnettiin vuonna 2007 yhteensä noin 11,9 miljoonaa euroa, eli 0,6 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Käsikirjoitustukeen ja kehittämistukeen suunnattiin noin 100 000 euroa enemmän kuin vuonna 2006, ja niiden osuus tuotantotukimäärärahoista oli 13% (vuonna 2006 osuus oli 11%). Tuotannon ennakkotuen ja jälkituen määrä alitti 600 000 eurolla vuonna 2006 tuotantotukeen kohdistetut määrärahat. Osuus kokonaistuotantotuesta oli noin 80% eli edellisvuotisella tasolla.

Markkinointi- ja levitystukea jaettiin noin 100 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2006, mutta suhteellinen osuus tuotantotukimäärärahoista pysyi ennallaan noin 8 %:ssa. Lasten- ja nuortenelokuvahankkeille myönnettiin tukea yhteensä noin 1,0 miljoonaa euroa.

Teatterilevitykseen tarkoitetut elokuvat

Tuotantotukea myönnettiin 13 kotimaiselle pitkälle näytelmäelokuvalle ja yhdelle pitkälle kotimaiselle dokumenttielokuvalle. Tukea myönnettiin lisäksi kolmen pitkän näytelmäelokuvan yhteistuotannolle, joissa Suomi oli osatuottajana. Tukea saaneiden elokuvien joukossa oli kaksi lastenelokuvaa.

Tuettujen elokuvien määrä oli hieman edellistä vuotta pienempi. Pitkiä fiktioita rahoitettiin sama määrä kuin aiemmin mutta yhteistuotantoja kaksi vähemmän kuin 2006. Tämä poikkeus säätiön hallituksen linjaamasta yhteistuotantopanoksen kasvatuksesta tehtiin, jotta kotimaisten ensi-iltojen määrä ei jatkaisi vähenemistään.

Kotimaisten pitkien fiktioelokuvien ennakkotuki oli keskimäärin noin 430 000 euroa ja suurin ennakkotuki oli 550 000 euroa. Paineet tuotantokohtaisen tuen määrän nostamiseen kasvavat jatkuvasti kustannusten kasvaessa. Jälkitukea, jota myönnetään kotimaisissa elokuvateattereissa saavutetun katsojaluvun mukaan, jaettiin yhteensä noin 1,4 miljoonaa euroa.

Televisiolevitykseen tarkoitetut elokuvat

Vuonna 2002 käynnistetty hanke puolipitkän draamaelokuvan kehittämiseksi jatkui. Tukea myönnettiin viidelle noin tunnin mittaiselle televisioelokuvalle yhteensä 710 500 euroa. Sarjamuotoisen, laadukkaan televisiodraaman kehittämisen ja tuotannon tukemiseen kohdistettiin 295 000 euroa. Tuotantotukea myönnettiin kolmelle sarjamuotoiselle tv-elokuvalle.

Yhteensä viisi lyhyttä fiktiota saivat elokuvasäätiön tuotantotukea. Animaatioelokuvista tukea saivat viisi pisteanimaatiota. Tuotantotukea myönnettiin 22 tv-levitykseen tähtäävälle dokumenttielokuvalle, joista kaksi on kansainvälisiä yhteistuotantoja. Suurin osa televisiolevitykseen tarkoitetuista dokumenttielokuvista rahoitettiin yhteistyössä AVEK:n kanssa. Koska AVEK:n elokuvien tuotantoon kohdistama tukisumma pienentyi selvästi ja sen määrärahapäätös tuli aika myöhäisessä vaiheessa vuotta, niin säätiön merkitys lyhyt- ja dokumenttielokuvatuotannon rahoittajana korostui entisestään. Säätiön elokuvakohtaisten tukisummat kasvoivat ja vain television ja säätiön rahoittamien ns. kaksikantana rahoitettujen hankkeiden määrä nousi.

Tämän lisäksi tuotantotukea myönnettiin joidenkin lyhyt- tai animaatioelokuvien esityskopioiden valmistamiseen, jos ne olivat saaneet kutsun kansainvälisesti merkittävien elokuvafestivaalien kilpailusarjaan sekä kahden dokumenttielokuvan esityskopioiden valmistamiseen, jotka olivat saaneet kotimaisen elokuvateatterilevityksen.

Vuonna 2007 aloitettiin YLE Yhteistuotantojen ja säätiön yhteistyössä Suomalainen novellielokuva -hanke, jonka puitteissa tuettiin neljän puolen tunnin mittaisen lyhytelokuvan tuotantoa.

Elokuvasäätiön rahoittama Risto Jarva –palkinto myönnettiin Tampereen lyhytelokuvajuhlilla Panu Heikkilälle elokuvasta Luonto ja terveys.

Markkinointi- ja levitystuki

Kotimaisen elokuvan markkinointi- ja levitystukea myönnettiin toimintavuonna teatterilevitykseen kahdelletoista kotimaiselle pitkälle ensi-illalle, yhdelle pitkälle kotimaiselle dokumenttielokuvalle ja kahdelle yhteistuotannolle. Vuonna 2006 tukipäätöksiä oli vastaavasti 14 fiktioille, kaksi yhteistuotannoille ja kaksi dokumenttielokuville. Markkinointi- ja levitystuen turvin on pystytty osaltaan takaamaan kotimaisen elokuvan markkinaosuuden säilyminen vähintään 20 % tuntumassa.

Fiktioensi-iltojen tuki jakautui vuonna 2007 kolmelle tuotantoyhtiölle ja kolmelle levitysyhtiölle kun se edellisenä vuonna myönnettiin yhdeksälle tuottajalle ja neljälle levittäjälle. Jo viime

vuonna alkanut siirtymä tuen hakemisessa levitysyhtiöiden suuntaan on vahvistunut. Enää vain suurimmat tuotantoyhtiöt kantavat päävastuun elokuviansa markkinoinnista itse. Tukiohjeiden mukaan markkinointi- ja levitystuen voi hakea joko tuottaja tai levittäjä.

Määrärahojen niukkuuden vuoksi vain kaksi elokuvaa sai tuen maksimimäärän eli 70 000 euroa kun enimmäismäärä pystyttiin vuotta aiemmin jakamaan seitsemälle elokuvalle. Pitkien elokuvien tukisummat vaihtelivat 22 000-70 000 euron välillä. Lisäksi tuettiin yhden elokuvan markkinointitutkimusta ja testinäytöstä. Yhteensä kotimaisen elokuvan markkinointi- ja levitystukea jaettiin 812 250 euroa kun sitä edellisvuonna jaettiin 927 400 euroa.

Tuen enimmäismäärä oli vuoden 2007 loppuun saakka 70 000 euroa ja se voi kattaa enintään 70 % hankkeen arvonlisäverottomista kuluista. Kotimaisten laajaan levitykseen tarkoitettujen elokuvien markkinointibudjetit vaihtelevat keskimäärin 200 000–300 000 euron välillä. Yksittäisiä poikkeamia on kumpaankin suuntaan. Suurin yksittäinen markkinoinnin kuluerä on yleensä televisiomainonta. Useimpien kotimaisten elokuvien markkinointibudjetit alkavat olla kansainvälisten ensi-iltojen tasolla. Toki Simpsons, Spiderman, James Bond tai Harry Potter – tyylliset event movie – elokuvat markkinoidaan huomattavasti suuremmilla budjeteilla ja niillä on tukenaan myös laaja kansainvälinen monimediajulkisuus.

Ensi-illat tulivat levitykseen keskimäärin 41 kopion voimin kun keskiarvo edellisenä vuonna oli 30 kopiota elokuvaa kohti. Kasvaneesta kopiomäärästä on ollut se hyöty, että suuri osa maan elokuvateattereista saa ensi-illan aikaisempaa nopeammin. Suurin kopiomäärä vuonna 2007 oli Röllin sydän -elokuvalla, jota levitettiin 67 kopiolla.

Kotimaisten ensi-iltojen ajoituksessa on edelleen ongelmia: vuoden 2007 kevätkauden aikana valkokankaalle tuli vain kolme pitkää fiktiota – ja kaikki kolme tammi-helmikuun aikana. Syyskaudella (syyskuu-joulukuu) niitä nähtiin puolestaan yhdeksän, jolloin elokuvat väistämättä joutuivat kilpailemaan myös keskenään mediatilasta, valkokankaista ja yleisöstä. Myöskään kevätkauden jälkeinen yli puolen vuoden tauko kotimaisissa ensi-illoissa ei voi olla yleisön näkökulmasta myönteinen asia. Elokuvasäätiö jatkaa käytettävissä olevin keinoin ohjausta saadakseen ensi-illat sijoittumaan tasaisemmin.

ESITYS- JA LEVITYSTOIMINNAN TUKEA

Esitys- ja levitystoiminnan tukea jaettiin vuonna 2007 yhteensä 1 127 104 euroa (edellisvuonna 984 049 euroa). Tuki on luonteeltaan projektikohtaista osarahoitusta ja kattaa pääosin enintään 50 % hankkeiden arvonlisäverottomista kuluista. Esitystoiminnan tukiryhmiin suunnattiin 861 104 euroa (edellisvuonna 625 349 euroa) ja levitystoimintaan 266 000 euroa (edellisvuonna 358 700 euroa).

Esitystoiminnan tuki

Elokuvateattereiden toimintatuki

Esitystoiminnassa vuonna 2002 käyttöön otettu elokuvateattereiden toimintatuki on suunnattu erityisesti pienille ja keskisuurille paikkakunnille. Tuki näyttää olevan sitä tärkeämpi, mitä pienemmästä paikkakunnasta on kysymys. Tuen myötä pienten paikkakuntien teatterit ovat pystyneet jossain määrin monipuolistamaan ohjelmistoaan ja vahvistamaan toimintaedellytyksiään eikä teattereiden lukumäärä ole dramaattisesti vähentynyt.

Toimintatuen yhtenä perusideana on ollut kannustaa kuntia ja elokuvateattereita yhteistyöhön. Elokuvasäätiö ja Suomen Kuntaliitto ovat allekirjoittaneet yhteistyötä koskevan suositusasiakirjan. Osassa kuntia idea on otettu hyvin vastaan mutta osassa kuntia taas kielteistä suhtautumista on perusteltu kuntien talousvaikeuksilla. Elokuvateatteritoiminta nähdään monessa kunnassa jo kulttuurisena toimintana ja sen sosiaalinen merkitys koetaan myönteisesti.

Toimintatukea jaettiin 73 teatterille (edellisvuonna 66 elokuvateatterille) yhteensä 220 814 euroa (edellisvuonna 199 300 euroa). Tuen saajien joukossa ovat myös viisi art-house -teattereiksi luettavaa teatteria isoissa kaupungeissa ja kaksi lastenelokuvan esityksiin erikoistunutta teatteria pääkaupunkiseudulla. Hakijoiden kirjo ulottuu yksityisten teatterinomistajien perheyrytyksistä työväenyhdistyksiin ja nuorisoseuroihin ja erityisesti Pohjois-Suomessa kuntien ylläpitämiin teattereihin.

Kunnostus- ja laitehankintatuki

Kunnostus- ja laitehankintatukea myönnettiin toimintavuonna 435 990 euroa (vuotta aiemmin 317 579 euroa). Tukea jaettiin 21 kohteeseen (samoin kuin 2006) elokuvateattereiden teknisen tason parantamiseen tai esitys- ja äänilaitteiden hankintojen osarahoitukseen.

Suurimat tukisummat 70 000 euroa myönnettiin Hämeenlinnan uuden elokuvateatterikeskuksen Bio Rexin laitehankintoihin ja Vaasan Gloria-teatterin laajennukseen ja laitehankintoihin. Seinäjoen Marilyn-elokuvateatterille myönnettiin 60 000 euroa yhden salin digitoimiseksi. Kohteesta tulee maan neljäs digitaalinen sali.

Pääosa tuensaajista on yksityisiä elokuvayrittäjiä. Tuesta valtaosa myönnetään suurten kaupunkien ulkopuolelle. Tukisummat vaihtelevat hankkeiden mukaan tuhannesta eurosta ylöspäin. Esimerkiksi elokuvateattereiden äänentoisto on digitoitu pienissä elokuvateattereissa pääosin elokuvasäätiön osarahoituksen turvin.

Lisäkopiotuki

Lisäkopiotukea myönnettiin 16 elokuvalla (10 elokuvaa v. 2006), joista otettiin yhteensä 172 kopiota (104 v. 2006). Tukea myönnettiin yhteensä euroa 176.500 (edellisvuonna 108 470 euroa).

Tuetuista elokuvista kotimaisia elokuvia oli kymmenen (edellisvuonna kahdeksan) ja yksi yhteistuotanto. Kotimaisia lisäkopioita tehtiin 124 kappaletta (edellisvuonna 84) eli 72 % lisäkopioiden kokonaismäärästä.

Lisäkopiot suunnataan pienten ja keski suurien paikkakuntien teattereille, jotta niin kotimaiset kuin ulkomaisetkin menestyselokuvat tulisivat niiden ohjelmistoon samaan aikaan valtakunnallisen ensi-iltajulkisuuden myötä ja toisivat näin lisää lipputuloja teattereille. Lisäkopioita viime vuonna saivat kotimaisten elokuvien lisäksi elokuvat Simpsons, Harry Potter ja Feeniksin kilta sekä Spiderman.

Lisäkopiotuki myönnetään elokuvan levitysyhtiöille ja se voi kattaa enintään 70 % lisäkopian arvonlisäverottomista kustannuksista. Elokuvasäätiö ei päätä lisäkopioita saavia teattereita tai paikkakuntia mutta on korostanut levittäjille, että aloituspaikkakuntia on kierrätettävä siten, että edusta pääsevät osalliseksi mahdollisimman monet teatterit.

Levitystoiminnan tuki

Maahantuontituki

Maahantuontitukea myönnettiin toimintavuonna kaikkiaan 12 elokuvalle (edellisvuonna 14) ja kuudelle levitysyhtiölle yhteensä 127 000 euroa (edellisvuonna 150 500 euroa)

Maahantuontitukihakemusten määrä on ollut viime vuosina hieman laskussa. Muutos johtuu osin siitä, että eurooppalaiset arthouse-elokuvat saavat EU:n Media Plus -ohjelman harkinnanvaraista tukea, jolloin ne eivät voi hakea tukea elokuväsäätiöstä. Osin maahantuojat perustelevat elokuvien vähäisempää hankintaa maan arthouse-teatterikannan pienuudella ja tuovat monet kiinnostavat elokuvat suoraan DVD-jakeluun. Suomen elokuvafestivaaleilla nähdään vuosittain yli 150 elokuvaa, joista varsin suuri osa on arthouse-nimikkeitä. Festivaalientästä onkin tullut osa elokuvajakelua.

Tukea saaneiden elokuvien kirjo on edelleen varsin laaja määrän pienuudesta huolimatta. Se ulottuu japanilaisesta Ghibli Studion animaatioista eurooppalaiseen animaatioon ja arthouse -ohjelmistoon sekä hongkongilaiseen ja amerikkalaiseen independent-tuotantoon.

Maahantuontitukea sai myös kaksi klassikkoelokuvaa. Eurooppalaisen elokuvan osuus tuetuista oli runsaat 40 prosenttia kuten vuotta aiemminkin. Suomalaiset independent-maahantuojat saivat tuesta lähes 60 prosenttia.

Maahantuontitukea myönnetään elokuvan levitysyhtiöille laadullisin ja kulttuurisin perustein. Tavoitteena on nostaa ja rikastuttaa maamme elokuvakulttuuria. Valtaosa kyseisistä hankkeista jäisi toteutumatta ilman elokuväsäätiön tukea. Useimmat maahantuontitukea saaneista elokuvista tuodaan maahan 2-3 kopiolla ja ne keräävät teatterissa keskimäärin 5 000 -15 000 katsojaa.

Tuen enimmäismäärä on 12 000 euroa. Tuki voi kattaa enintään 50 % elokuvan arvonalisäverottomista maahantuonti- ja markkinointikuluista.

DVD-tuki

DVD:n levitystukea myönnettiin 30 hankkeelle kun niitä edellisenä vuonna oli 41 ja. Myönnetyn tuen kokonaismäärä oli 139 000 euroa kun se edellisvuonna oli 208 200 euroa. Ensimmäistä kertaa viiteen vuoteen hankkeiden määrä kääntyi laskuun. Tähän lienee vaikuttanut se, että suuri osa kotimaisesta vanhemmasta tuotannosta on jo ehditty siirtää DVD:lle. Toki huomattavaa osaa kotimaisista klassikoista ei ole vielä saatu DVD-jakelun piiriin esitysoikeudellista syistä. Vuoden 2007 tuesta jaettiin kotimaisille uusille kotimaisille fiktiolle 40 %, vanhemmalle kotimaiselle fiktiolle (1960–1985) runsaat 20 % ja yhteistuotannoille 15 % ja ulkomaisille klassikoille hieman alle 10 %.

Merkittävin kotimainen DVD -panostus oli Mika Kaurismäen kuuden elokuvan kokoelman julkistaminen. Tukea saivat myös yksi televisiosarja ja kolme kotimaista dokumenttielokuvaa.

Tuen enimmäismäärä on 10 000 euroa/elokuva ja sen hakee elokuvan levitysyhtiö.

MUUN ELOKUVAKULTTUURIN TUKI

Elokuväsäätiö myönsi valtakunnallisesti merkittävälle elokuvafestivaaleille tukea opetusministeriön osoittaman erillismäärärahan turvin 420 000 euroa. Summa on sama kuin vuotta aiemmin.

Opetusministeriön ja elokuvasäätiön sopimuksen mukaisesti tuki myönnetään Valtion elokuvataidetoimikunnan antaman lausunnon jälkeen eli taidetoimikunta päättää tukea saaneiden festivaalien lukumäärän, elokuvasäätiö taas tuen festivaalikohtaisen suuruuden.

Vuonna 2007 tukea sai seitsemän elokuvafestivaalia eli yksi enemmän kuin kuten kahtena edellisenä vuonna. Uutena festivaalina tuen piiriin tuli animaatioelokuvaan erikoistunut Animatricks Helsingistä. Tukisummat vaihtelivat Animatricksin 10 000 eurosta Tampereen kansainvälisten lyhytelokuvajuhlien 123 000 euroon.

Elokuvasäätiön kautta tuetuilla elokuvafestivaalilla voidaan arvioida olleen vuodessa yhteensä noin 150 000 -160 000 käyntikertaa ja niillä esitetään yli 200 pitkäa elokuvaa sekä lukuisia lyhytelokuvia. Festivaalien runsas ja ennakkoluuloton ohjelmistotarjonta tekijävieraineen laajentaa merkittävästi maamme elokuvakulttuuria ja tuo yleisön ulottuville vuosittain pitkälle toistasataa elokuvaa, joita muuten Suomessa ei nähtäisi elokuvateattereissa. Elokuvafestivaaleista onkin tullut varsinkin art-house-elokuvien kohdalla jo merkittävä osa niiden kansainvälistä levitystä. Lyhytelokuvia ei elokuvateattereissa normaaliohjelmistossa nähdä lainkaan.

OPETUSMINISTERIÖN ERILLISMÄÄRÄRAHAT

Opetusministeriö myönsi elokuvasäätiölle vuoden 2007 aikana seuraavat erillismäärärahat:

- Suomalaisen elokuvan promootioviikonlopun järjestämiseen Cannesin elokuvajuhlilla 40 000 euroa
- 100% Finlande –tapahtuman suomalaisten lastenelokuvien 35 mm kopioiden valmistamiseen 32 500 euroa
- 100% Finlande –tapahtuman Anastasia Lapsuin ja Markku Lehmuskallion audiovisuaalisen teossarjan esittämis- ja jakelukustannuksiin 28 000 euroa

KULTTUURIVIENTI

PITKÄT ELOKUVAT

Vuoden 2007 menestynein pitkä fiktioelokuva oli Aleksí Salmenperän ohjaama ja Blind Spot Picturesin tuottama Miehen työ, joka kiersi vuonna 2007 yhteensä lähes 40 kansainvälistä elokuvafestivaalia. Elokuva palkittiin neljällä eri festivaalilla ja se oli myös vuoden 2007 Suomen ehdokas parhaan ulkomaisen elokuvan Oscar-kisaan.

Valitettavasti Miehen työ jäi ainoaksi varsinaiseksi vuoden festivaalimenestyjäksi. Juha Koirasen esikoisohjaus Rock´n´Roll Never Dies aloitti komeasti Rotterdamin kansainvälisen elokuvafestivaalin kilpailusarjasta, mutta elokuvan esittäminen festivaaleilla ei sen jälkeen ole ollut mahdollista tekijänoikeusepäselvyyksien vuoksi.

Lastenelokuvan puolella vuoden menestyjä oli Raimo O Niemen ohjaama ja Kinoproduction Oy:n tuottama Suden arvoitus. Elokuvan myyntiyhtiö Nordisk Film on ilmoittanut myyneensä elokuvan esitysoikeuksia yli 80 maahan, luku joka on jopa lastenelokuvalle poikkeuksellisen runsas.

Vuoden 2007 aikana suomalaisia pitkiä fiktioelokuvia esitettiin noin 450 esityksessä yli 150 kansainvälisellä elokuvafestivaalilla ja muussa tapahtumassa ympäri maailmaa. Kansainvälisiä palkintoja nämä elokuvat voittivat yhteensä 12 kertaa.

Cannesin elokuvafestivaaleilla järjestetty suomalaisen elokuvan promootioviikonloppu 18.-20.5. oli vuoden 2007 merkittävin yksittäinen vientiponnistus. Se toteutettiin yhteistyössä viiden kotimaisen tuotantoyhtiön kanssa ja tapahtuman tarkoituksena oli esitellä tulossa olevia merkittäviä elokuvia. Tapahtumaan ottivat osaa Making Movies Oy:n Musta jää, Helsinki –filmi Oy:n Ganes, MRP Matila Röhr Production Oy:n Röllin Sydän, Snapper Films Oy:n Joulutarina sekä Solar Films Oy:n Dark Floors.

Paikalle oli saatu useita merkittäviä artisteja, kuten Lordi-yhtye ja Hanna Pakarinen vauhdittamaan Suomi-baarin promootiotapahtumaa. Opetusministeriön kulttuurivientiyksikkö myönsi promootioviikonlopulle 40.000 euron suuruisen tuen.

LYHYT- JA DOKUMENTTIELOKUVAT

Suomalaiselle dokumenttielokuvatuotannolle on leimallista kansainvälisyys. Dokumenttituottajat ovat 1990-luvun alusta lähtien osallistuneet kansainvälisiin - ennen muuta - eurooppalaisiin jatkokoulutustapahtumiin sekä rahoitusfoorumeihin. Näin pohjoismaiset ja eurooppalaiset verkostot ovat vahvistuneet, ja ulkomaisen ennakkorahoituksen hankkiminen suomalaisille dokumenteille on ollut helpompaa. Tämän seurauksena suomalaiset dokumentit saavat myös laajan yleisön ennen kaikkea Keski-Euroopassa.

Myös suomalaiset lyhytelokuvat löytävät kotimaisia markkinoita laajemmat yleisöt Euroopasta ja muualta maailmasta. Toisaalta lyhytelokuvien levityskenttä on jatkuvan muutoksen tilassa. Uudet teknologiat ovat periaatteessa lisänneet uusien levityskanavien määrää. Levityksen ehtona on usein kuitenkin, ettei tuottajille makseta lainkaan esityskorvauksia – tai ne ovat hyvin vaatimattomia. Ammattimaiselle elokuvatuotannolle näin avautuvat kanavat eivät välttämättä pysty tarjoamaan tulevaisuuden mahdollisuuksia. Kulttuuriviennin tehtävänä on seuloa entistä tarkemmin ne festivaalit, joista on hyötyä elokuvien kansainväliselle tunnettavuudelle tai jotka voivat tarjota tuottajille ja tekijöille kiinnostavaa yhteistyötä.

Levityskanavien lisääntynyt määrä ja uudet teknologiat ovat myös osaltaan johtaneet elokuvafestivaalien määrän kasvuun. Se on johtanut myös siihen, että festivaalien keskinäinen kilpailu myös lyhyt- ja dokumenttielokuvien osalta on kiihtynyt. Aikaisemmin ulkomaiset festivaalit pitivät sellaisia tapahtumia ja kilpailuja, joilla esitettiin vain pohjoismaisia elokuvia kotimarkkinaesityksinä. Ne eivät olleet este pääsulle merkittäväncään festivaalin kilpailusarjaan. Nyt esimerkiksi IDFA (International Documentary Film Festival Amsterdam) katsoo, että elokuvaesitys Nordisk Panoramassa voi estää valinnan sen kilpailusarjoihin. Tämä on harmillista, koska pohjoismaat ovat kuitenkin yleisöpohjaltaan pieni markkina-alue. Myös elokuväsäätiön tehtävänä on näin ollen paremmin argumentoida eurooppalaisille kumppaneille pohjoismaisen yhteistyön peruseriaatteista.

Kaikkiaan suomalaisia lyhyt- ja dokumenttielokuvia esitettiin vuonna 2007 170 ulkomaisella elokuvafestivaaleilla tai muussa merkittävässä elokuvatapahtumassa (vuonna 2006 vastaava luku oli 150). Lyhyt- ja dokumenttielokuvat saivat vuoden aikana 20 palkintoa (vuotta aikaisemmin 40).

Lyhytelokuvista eniten festivaaliesityksiä oli Sami Korjuksen ohjaamalla ja Sputnik Oy:n tuottamalla elokuvalla Elonkorjuu. Animaatioista eniten maailmaa kiersi Hannu Lajusen ja Tomi Riionheimon Tango Finlandia. Sen on tuottanut Indie Films Oy. Sonja Lindénin ohjaama ja Avanton Productions Oy:n tuottama Ei kukaan ole saari jatkoi vuonna 2006 alkanutta festivaalikiertoaan. Se oli dokumenttielokuvista eniten festivaaliesityksiä kerännyt elokuva. Myös Anastasia Lapsuin ja Markku Lehmuskallion dokumenttielokuvat Saamelainen ja Matka saivat lukuisia ulkomaisia kutsuja.

Vuoden loppupuolella IDFA-festivaali esitteli kilpailu- ja muissa sarjoissaan peräti kuusi suomalaista elokuvaa. Ne olivat Arto Halosen ohjaama ja Art Films production AFP Oy:n tuottama Pyhän kirjan varjo, Zsuzsa Böszörmenyin ja Kai Salmisen ohjaama sekä Epidemin ja BGB Film Hungaryn tuottama Viimeinen pysäkki, Anastasia Lapsuin ja Markku Lehmuskallion ohjaama sekä Giron-filmi Oy:n tuottama Matka, PV Lehtisen ohjaama ja Cineparadiso Oy:n tuottama Keidas, Marjut Rimmisen ja Päivi Takalan ohjaama sekä Soundsgood Oy:n tuottama Sydämeen kätkeyty sekä Elina Hirvosen ohjaama ja TaiK/ELO:n tuottama Paratiisi – kolme matkaa tässä maailmassa.

Elokuväsäätiö on ollut vuodesta 2004 mukana Finnanimation-yhteistyössä. Se on työkalu Suomi-animaation kansainvälistymiselle. Vuonna 2007 animaation kulttuuriviennin näkyvin projekti oli Finnanimation-esittäytyminen kesäkuussa Annecyn animaatiofestivaalin Mifa-marketissa Ranskassa.

AVEK on elokuväsäätiön keskeisin yhteistyökumppani lyhyt- ja dokumenttielokuvien kulttuuriviennin suunnittelussa ja kehittämisessä. Toiminnan kustannukset on jaettu AVEK:n ja Suomen elokuväsäätiön kesken.

KULTTUURIVIENNIN TUET	2007		2006		2005	
	kpl	euroa	kpl	euroa	kpl	euroa
Pitkät elokuvat	44	189 073	42	207 266	46	178 984
Lyhyt- ja dokumenttielokuvat	100	161 568	88	137 598	90	159 291
Kulttuuriviennin tuki yhteensä	144	350 641	130	344 864	136	338 275

TALOUS JA HALLINTO

TULOS 2007

Elokuvasäätiö sai toimintavuonna valtionavustusta 1 560 000 euroa säätiön toiminnasta aiheutuvien menojen kattamiseen. Avustus oli samansuuruinen kuin vuonna 2006. Toiminta-avustuksen lisäksi säätiö saa korkotuottoja sekä vuokratuloja säätiössä toimivilta yhtiöiltä.

Korkotuotot nousivat toimintavuonna positiivisena jatkuneen korkokehityksen ansiosta lähes 90.000 euroa arvioitua suuremmiksi. Kiinteistön vuokratuotot ja hallintopalveluiden myynnistä saadut tuotot olivat arvioidun suuruiset.

Vuoden 2007 kulut muodostuivat 36 500 euroa arvioitua suuremmiksi. Merkittävin noin 60 000 euron kuluylitys aiheutui pitkien elokuvien kulttuuriviennissä. SES haki OPM:n kulttuurivientiyksiköstä 100 000 euron erillisavustusta Cannesin elokuvajuhlilla järjestettyyn suomalaisen elokuvan promotioviikonlopun järjestämiseen. Tarkoitukseen myönnettiin 40 000 euroa, joten 60 000 euron tuottojen alitus katettiin säätiön toimintamäärärahoista. Sen sijaan merkittäviä kuluallituksia syntyi mm. levitystoiminnan puolella, kun budjetoitu yleisötutkimuksen toteutus siirtyi seuraavalle toimintavuodelle. Niin ikään kiinteistön energia- ja korjauskulut alittivat budjetin. Säätiön tulosta paransi edelleen SES Auditorio Oy:n avustus, joka muodostui 12.000 euroa arvioitua pienemmäksi.

Säätiön tilinpäätös vuodelta 2007 osoittaa 95 475 euron ylijäämää. Tulos sisältää SES Auditorio Oy:lle suunnatun 50 000 euron avustuksen.

Toimintavuonna suoritettiin kiinteistön toimitilojen osalta jotain pieniä sisäkunnostustöitä. Vuoden loppuun alun perin suunniteltu auditorion remontti siirtyy vuoden 2008 keväälle.

HENKILÖSTÖ

Vuoden 2007 aikana tapahtui useita muutoksia säätiön organisaatiossa. Kesäkuun alusta pitkien elokuvien kulttuuriviennin päällikkö Kirsi Tykkyläinen siirtyi Moskovan elokuvafestivaalien johtoon ja Jaana Puskala nimitettiin hänen seuraajakseen 21.9. alkaen.

Syksyllä säätiöön perustettiin uusi kansainvälistymis- ja kehityspäällikön toimi, jota hoitamaan nimitettiin 1.11. alkaen Petri Kemppinen. Kansainvälisten toimintojen assistentiksi nimitettiin 1.11. alkaen Jenni Siitonen. Vuoden 2008 alusta aloitti säätiössä kaksi uutta tuotantoneuvojaa Olli Soinion seitsemän vuotta kestäneen määräaikaisen työsuhteen päättyessä 31.12. ja Petri Kemppisen siirryttyä hoitamaan uutta tehtäväänsä. Uusina tuotantoneuvojina aloittivat Jukka Asikainen ja Kaisu Isto. Vuonna 2008 ei ole suunnitteilla uusien henkilöiden palkkaamista.

KOULUTUS

Syksyllä 2006 aloitettua ruotsin kielen koulutusta on jatkettu ja syksyllä 2007 aloitettiin myös ranskan kielen opinnot. Henkilöstöä kannustetaan edelleen henkilökohtaisten työtehtävien asettamia erityisvaatimuksia vahvistavaan kouluttautumiseen.

TIEDOTUS

Elokuvavuoden 2007 avajaisten yhteydessä järjestettiin ensimmäistä kertaa medialle suunnattu tulevan vuoden kotimaisten ensi-iltaelokuvien esittelytilaisuus, jossa tuotantoryhmillä oli mahdollisuus kertoa tulevista tuotannoistaan trailerien kera.

Vuonna 2007 jatkettiin edeltävänä vuonna aloitettua kuukausittaista, päättäjille ja medialle suunnattua Ajankohtaista suomalaisessa elokuvassa -sähköpostitiedotetta. Säätiön www-sivujen uudistamista varten perustettiin syyskuussa niiden rakennetta ja ulkoasua suunnitteleva työryhmä.

Cannesin elokuvajuhlilla toukokuussa julkaistiin yhteistyössä alueellisten elokuvakomissioiden ja keskusten kanssa toimitettu Filming in Finland tuotanto-opas, jonka tarkoituksena on esitellä Suomea mahdollisena kuvauspaikkana ulkomaisille elokuva- ja mainostuotannoille.

Vuoden 2006 elokuvatilastot julkaistiin edellisvuosien tapaan vuoden alussa ja uuden tilastointijärjestelmän suunnittelutyö aloitettiin joulukuussa vierailemalla Ruotsin elokuvainstituutissa tutustumassa SFI:n uuteen internetpohjaiseen kassatilitysjärjestelmään.

Säätiön tiedotuslehti SESinfo ilmestyi vuoden aikana neljästi.

Vuoden 2007 lopulla säätiö julkaisi Keijo Remeksen laatiman teoksen Verotuksen perusteet elokuva-alan yrittäjille, johon on yksiin kansiin kerätty helppotajuinen tietopaketti elokuvatuottajien ja muiden alan toimijoiden käyttöön. Motiivina oppaalle oli alan toimijoiden usein heikko perehtyneisyys talous- ja veroasioihin ja toisaalta alan erityislaatuisuus, josta johtuen alalla toimivat talouden asiantuntijatkaan eivät aina hallitse yksittäistapauksissa esiin nousevia kysymyksiä. Oppaasta tullaan laatimaan myös nettiversio, jota tullaan päivittämään oppaan liitteissä mainittujen vuosittain muuttuvien tietojen osalta. Oppaan toteuttamista varten saatiin opetusministeriöltä erillismääräraha vuonna 2006.

Lokakuussa 2007 valmistui säätiön Jukka Vilhusella teettämä selvitys Elokuvatuotannon rahoitusrakenteen vahvistamisesta. Motiivina oli selvittää mahdollisuuksia yksityisen rahoituksen ja investointien lisäämiseksi elokuva- ja audiovisuaaliseen tuotantoon. Selvityksessä tuotiin esille elokuvatuotannon rahoituksen nykytila ja esiteltiin eri rahoitussektoreita: pääomasijoitustoimintaa, julkisen sektorin rahoitusyhtiöitä sekä alueellista rahoitusta.

Selvityksen johtopäätöksistä päähuomio oli, että pitkän näytelmäelokuvan tuottaminen ei ole Suomessa mahdollista ilman julkista tukea. Toisaalta julkisen tuen lisäys mahdollistaa riskirahoituksen houkuttelemista alalle. Olennaista on myös yhteisten toimintamallien löytäminen pääomasijoittajien ja elokuvatuottajien keskinäiseen kanssakäymiseen, johtuen siitä, että elokuvatuotannossa on kysymys hankekohtaisesta rahoittamisesta kun taas perinteinen pääomasijoittaminen keskittyy yrityksiin, ja tuotto-odotukset yritysten arvonnousuun. Yksityisen rahoituksen mukaan saaminen elokuvatuotantoon edellyttää myös tuotantoyhtiöiden

liiketoimintarakenteiden vahvistamista ja tuottajien innokkuutta opiskella puhumaan ja ymmärtämään pääomasijoittajien kieltä.

TILAISUUDET

- Elokuvuvuoden avajaiset 26.1.
- Tuottajan sopimusviidakko -seminaari 9.5.
- Kid Stuff lastenelokuvaseminaari 15.–16.11.

SES AUDITORIO OY

Auditorion toiminta on ollut tappiollista, mutta liikevaihto on edellistä tilikautta selvästi parempi. SES Auditorion säilyttäminen koetaan elokuva-alan toimijoille tärkeänä ja sen ylläpito on nähtävä lähinnä alaa palvelevaksi kulttuuritoiminnaksi. SES Auditorion valmius monipuolisena elokuvateatteripalvelujen tarjoajana paranee merkittävästi kun 2K digitaaliprojektori asennetaan vuoden 2008 alussa. Uusi digitaalinen tekniikka tulee merkittävästi helpottamaan ja nopeuttamaan erityisesti elokuvien digitaalista jälkikäsitelyä. Uusi esitystekniikka tulee mahdollistamaan kaikkien kuvaformaattien esityksen huippulaadun.

Kotimaiset tuotantoyhtiöt käyttivät palvelujamme säännöllisen ahkerasti. Monet lyhyt- ja dokumenttielokuvat saivat ensi-iltansa Kino K-13:ssa. Tuotantoyhtiöt ja elokuvan jälkikäsitely-yhtiöt käyttivät elokuvateatteriamme leikkausversioiden katseluihin ja laaduntarkkailuun.

Levitysyhtiöt ovat käyttäneet elokuvateatteriamme tulevien ohjelmistojensa esittelyihin ja lehdistönäytöksiin.

Myös TV-yhtiöiden lehdistötilaisuuksia ja TV-sarjojen ennakkoesittelyjä järjestettiin useita. Puolan elokuvaviikko on jokavuotinen yleisön suosikki, ja aktiivinen Katajanokkaseura järjesti sunnuntaimatineeita laatuklassikoista; näitä Katajanokkaseuran elokuvakulttuuria edistäviä ja arvostavia matineenäytäntöjä tullaan jatkamaan koska yleisö on ottanut ne ilolla vastaan. SES Auditorio oli myös Mainoselokuvafestivaalin ja talvisota-aiheisen Sotaelokuvafestivaalin tapahtumapaikka.

Seminaareja ja kokouksia järjestettiin entiseen tapaan, kokouspalvelujamme käyttivät sekä julkishallinto että yksityiset yritykset. Kokous-, seminaari- ja juhlapalvelujamme käyttivät myös monet tapahtumajärjestäjät.

Päiväkodeille järjestettävissä lastennäytöksissä kävi 1 916 katsojaa. Katsojamäärä on pysynyt edellisvuosien tasolla

Elokuvasäätiölle oma elokuvateatteri on tärkeä tila, jossa järjestettiin tänäkin vuonna monia seminaareja ja esitettiin elokuvia festivaalien ohjelmistojen valitsijoille.

SES Auditorio Oy:n tilinpäätös vuodelta 2007 osoittaa 50 000 euron tappiota. Tulos on noin 18 000 euroa edellisvuotista parempi. Yhtiön liikevaihto parani 10 000 eurolla vuodesta 2006. Liikevaihdon lisäys selittyy ilta- ja viikonlopputapahtumilla, joita on ollut selvästi enemmän kuin edellisenä tilikautena.

Niin ikään suotuisa korkokehitys tuotti yhtiölle noin 6 000 euroa aiempaa vuotta enemmän korkotuottoja. Kulut olivat lähes edellisen vuoden tasolla. SES Auditorio Oy:n tappio on katettu säätiön toimintabudjettiin sisällytetyllä avustuksella. Säätiö on määräraha-anomuksen yhteydessä pyytänyt, että budjettilaskelmiin perustuva osa määrärahasta kohdistetaan SES Auditorio Oy:n toiminnan kattamiseen kulttuuripoliittisiin syihin perustuen.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄ

Vuodelle 2008 opetusministeriö on myöntänyt säätiölle tuotannon ja jakelun tukemiseen 1,7 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisellä vuonna ja kokonaissumma on noin 15,6 miljoonaa eli noin 12 prosenttia viime vuotta enemmän. Yleisradion rahoitusosuuden asteittaisen katoamisen jälkeen määrärahat ovat kahden vuoden tauon jälkeen jälleen kasvussa.

Kun kuitenkin kaikki vuonna 2007 ensi-iltaan tulleet pitkät fiktioelokuvat ylittivät jälkitukirajan, merkitsee tämä vuoden 2008 budjetista maksettavan jälkitukisumman kasvua 2,4 miljoonaan euroon viime vuoden 1,4 miljoonasta eurosta. Tämän vuoden tuotantotukeen käytettäväksi jäävällä tukimäärärahalisäyksellä pyritään ensisijaisesti varmistamaan elokuvien tuotantoedellytyksien paraneminen lisäämällä elokuvakohtaisen tuen määrää.

Tavoitteena on edelleen vähintään 15 prosentin kotimainen katsojaosuus.

Vuonna 2006 säätiön julkaiseman Suomalaisen elokuvan tavoiteohjelman 2006 – 2010 päätavoite on vuoden 2006 noin 14 miljoonan euron tukimäärärahojen kasvattaminen kaksinkertaiseksi eli noin 27 miljoonaan euroon vuoteen 2010 mennessä. Vuositasolla tämän tavoitteen saavuttamisen laskettiin vaativan 17 % vuosittaisen korotuksen elokuvan julkiseen rahoitukseen.

Kun kuitenkin vuonna 2007 kokonaistukimäärärahoissa tapahtui puolen miljoonan euron pudotus, alkuperäinen kasvuvauhti ei ole riittävä tavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2010 mennessä. Jäljellä olevalle hallituskaudelle jäävät vuositasolla mittavat, yli 20 prosentin vuosittaiset korotuspaineet. Näiden toteutuessa saavutetaan vuonna 2011 taso, jolla Suomea lähinnä oleva pohjoismaa oli vuonna 2006.

Säätiö toimii aktiivisesti Veikkauksen edunsaajien kanssa, jotta tukimäärärahojen kasvattaminen toteutuisi. Sen lisäksi säätiö on monin tavoin aktiivinen alan kokonaisvaltaisten kehitysedellytyksien parantamisessa.

Opetusministeriön ehdottama ThinkTank käynnistyy ja sen puitteissa selvitetään laajasti alaa koskettavia asioita, muun muassa elokuväsäätiön tukijärjestelmän kehittämistä ja dokumenttielokuvan asemaa.

Säätiö teettää elokuva-alan toimijoiden tueksi tutkimuksen kotimaisen elokuvan yleisöstä. Siinä erityisesti vastaanottoon ja katsomiseen liittyvät kysymykset ovat elintärkeitä.

Säätiö on hankkii ja jakaa informaatiota elokuvien jakelun muuttuvasta maisemasta, muun muassa selvittämällä digitaalisen jakelun mahdollisuuksia ja tuottamalla alalle seminaarin Video on demand -palveluista. Säätiö jatkaa myös yksityisen elokuvarahoituksen mahdollisuuksien selvittämistä Jukka Vilhusen loppuvuodesta 2007 valmistuneen raportin pohjalta.

Säätiön sisäisessä toiminnassa vuoden 2008 painopisteenä ovat sisäisen työnjaon selkiyttäminen ja tiimityöskentely.

LIITE

MEDIA 2007 -OHJELMA 2007

Media 2007 -ohjelman toimintavuosi 2007 oli suomalaisille tuotantoyhtiöille jälleen hyvä. Kilpailu tukivaroista on EU:n laajennuksen myötä kuitenkin kiristynyt, ja se näkyi selvimmän TV-levitystuen kohdalla. Mennyt vuosi oli Media 2007-ohjelman ensimmäinen toimintavuosi. Uusi ohjelma käynnistyi hyvin ja aikataulussa, mutta taloudellisesti se oli vaikea. Määrärahoja oli 25 % vähemmän kuin edellisellä vuonna, ja se näkyi sekä myönnetyissä tukisummissa että nostetuissa pisterajoissa. Media-ohjelman määrärahojen alentaminen liittyi EU:n laajentumiseen ja se kompensoidaan Media-yksikölle myöhemmin ohjelmakauden 2007–2013 aikana.

HANKEKEHITTELY JA i2i-RAHOITUSTUKI

Hankekehittelyn hakijajoukko ylsi jälleen huipputuottoon (540 000 euroon). Suomalaisten hakemusten läpimenoprosentti oli 60 %. Hankekehittelytukea myönnettiin kahdelle fiktiolle, kahdelle slate funding -hakemukselle, neljälle dokumenttielokuvalle ja yhdelle multimedia-hankkeelle. Yhdelle fiktiolle myönnettiin New Talent -tukea.

i2i-rahoitustuki on suhteellisen uusi tuki, ja vuonna 2007 tuen piiriin pääsi neljä suomalaista yhtiötä. Pienten tuotantoyhtiöiden kohdalla menestyksekkäs hakemus edellyttää, että yhtiössä on hankekehittelytuki ja että yhtiöllä on riittävän suuria vakuutuksiin ja rahoitukseen liittyviä kuluja.

KOULUTUS (MEDIA Training)

Media tarjoaa jatkokoulutusta käsikirjoittajille, tuottajille ja uusmedian ammattilaisille. Kurssit kiinnostivat suomalaisia edellisten vuosien tapaan ja kursseille osallistui vuoden aikana yhteensä 38 alan ammattilaista. Kurssitarjontaa karsittiin hieman, jotta tarjolla ei olisi liikaa samantyyppisiä kursseja. Aina yhtä suosittuun EAVE-koulutusohjelmaan osallistui kolme suomalaista tuottajaa ja niin ikään suosittuun EURODOC-koulutukseen kaksi suomalaista. Koska Eurodocin kesän workshop järjestettiin Nurmeksessa, oli siellä lisäksi mukana kahdeksan suomalaistuottajaa oma ryhmänään. Lisäksi suomalaisosallistujia oli peräti kuusi DigiTraining Plus- kurssilla perehtymässä digitaalisen levityksen nykytilaan ja tulevaisuuteen. Käsikirjoituskursseista suosituimpana pysyi edelleen Sources, joka keräsi vuoden aikana eri kursseilleen seitsemän käsikirjoittajaa.

FESTIVAALIT

Media myönsi jälleen tukea peräti neljälle suomalaiselle festivaalille: DocPoint, Espoo Ciné, Sodankylän elokuvajuhlat ja Tampereen lyhytelokuvajuhlat. Eurooppalaisia festivaaleja on valtava määrä, eikä festivaalituki ole automaattinen, vaan festivaalin pitää jatkuvasti kehittyä, jotta se pysyy tuen piirissä. Tulos on erinomainen, koska Media-ohjelman laajentuminen on tuonut tuen piiriin lukuisia uusia festivaaleja.

LEVITYSTUET

TV-levitystuesta käydään kovaa, kansainvälistä kilpailua. Vuoden 2007 aikana ei ollut suomalaisia hakijoita. TV-levitystuen pisteytys muuttuu kuitenkin vuoden 2008 hakukierroksen myötä, ja uudistunut tuki lienee toimivampi pienen jäsenmaan näkökulmasta.

Pitkän teatterielokuvan levittäjillä on kaksi tukiohjelmaa, automaattinen tuki ja harkinnanvarainen tai selektiivinen tuki. Automaattisen tuen tuotto oli samalla tasolla kuin edellisen vuoden aikana. Selektiivisen tuen kohdalla oli enemmän hakemuksia ja tuen tuotto oli kaksinkertaistunut verrattuna edelliseen vuoteen. Päätöslistasta puuttuu selektiivisen tuen kolmas hakukierros.

Video On Demand/Digital Cinema -tuki julkaistiin ensimmäistä kertaa vuonna 2007. Suomalaista hakijaa ei vielä löytynyt tälle ensimmäiselle hakukierrokselle. Kotimainen markkinatilanne muuttuu kuitenkin nopeasti, joten ensimmäinen suomalainen VOD- hakija voi olla realistinen vuonna 2008 tai 2009.

SUOMALAISILLE TUOTANTOYHTIÖILLE JA FESTIVAALEILLE HYVÄ VUOSI

Suomen tuotot Media 2007 -ohjelmasta vuoden aikana ilman selektiivisen tuen ja TV-levitystuen kolmatta hakukierrosta oli 1 041 136 euroa. Tähän summaan voidaan lisätä suomalaisten osallistujien hyöty Median eri kursseista, jonka arvo rahassa on vaikeasti arvioitavissa. Summa jakaantui seuraavasti:

Hankekehittelytuki	540 000
Teatterielokuvien selektiivinen tuki levittäjille	145 000
Teatterielokuvien automaattituki levittäjille	189 472
Video on Demand/Digital Cinema	-
Tv-levitystuki	-
Festivaalituki	95 000
i2i Audiovisual (tukea rahoituskuluihin)	71 664
Elokuvateatteriverkosto Europa Cinemas/ei tietoa per 25.2.2008	